

MAGYAR KÜRIR.

Nr. 24.

Indult Bétsből, Pénteken, September' 19-dikén, 1828.

B é t s.

Sept. 16-kán. A' Lombard-Ve-
lentzei V. Király Ts. K. Fő Hertzeg Rai-
ner, és Hitvese Ersébet Fő Hertzeg
Aszszony Majlándból ide szerentsésen
megérkeztek.

Wilhelm és August Burkus K.
Hertzegek tegnap Badenből a' Fő vá-
rosba jöttek, és a' Tsászári Palotába be-
szálván, délután az idegen Országi Kö-
veteket, a' kiket a' Burkus Országi K.
Alkövet (Geschäftsträger) vezetett bé Ő
Hertzegegekhez, elfogadták.

T ö r ö k O r s z á g.

Szalonikiból Sept. 2-dikán. Egy
Austriai Tsászári és egy Anglus hadi ha-
jó érkezett ide Alexandriából, mellyek
közül az utolsó Aug. 15-dikán hagyta
el az Alexandriai kikötőhelyet. Mind ket-
ten az itt következő tudósítással leptek
meg bennünket.

Jul. 31-dikén megjelent egy Anglus
líneahajó (az Oceán), Alexandria előtt.
Aug. 1-ső napján pedig Codrington
V. Admirális maga is az Ázsián, egy
frégáttal, 's több hadi hajókkal együtt.
Azonnal jelentés tétetett Telegráf által
Kairóba a' Vice Királynak, Codrington
megjelenése felől; a' ki a' dolgot meg-
értvén, egy Tisztet küldé maga részé-
ről az Alexandriai Basához. Codrington

Admirális azomban minden tartózkodás
nélkül kimondotta, mi legyen az ő oda-
menetelének tzélja, ú. m. hogy a' Vice
Királyt Ibrahim Basának visszahívására,
és a' Görög foglyok visszaadására reá
bírja, azt is hozzá tévén, hogy ha erre
nézve magát vonogatná, ő Egyiptomot
minden hajók előtt szorosán bezárva
tartja, sőt még ennél hatalmasabb esz-
közökhöz is fogna nyúlni.

Már Aug. 3-dikán maga a' Vice Ki-
rály is ott termett Alexandriában; 's 4-
dikben oda lett megérkezése kihirdette-
tett, és meg volt határozva, hogy 5-di-
kén Codringtonnal beszélteni fog; de ez,
változó egészsége miatt az öszvejövotelt
Aug. 6-dikára elhalasztotta. Ekkor a' Ba-
sa az Admirálist szokott pompával fo-
gadta. Két Consul és egynehány Anglus
Tisztek voltak jelen a' beszélgetésen. A'
V. Király Kabinét Ministere Boghos
Jussuf volt a' Tolmáts. A' beszélgetés
következése az lett, hogy a' V. Király a'
Fijának és seregeinek visszahívására
Moreából, reállott, úgy mindazáltal,
hogy maga fogna érette szállító hajókat
küldeni, és a' várakat Moreóti és Albá-
niai, az az, a' Szultán szolgálatjában lé-
vő seregnek adják által. Ez az Egyezés
mindjárt írásba tétetett, mellynek Aug.
9-dikén az Egyező Felek magokat aláír-
ták. A' Görög foglyokra nézve, arra kö-
telezte magát a' V. Király, hogy az Ale-

xándriában találtatók visszaadatnak; a' Módoni, Kóroni és Navaríni várakra nézve pedig azt költötte ki, hogy azokban mindössze 1500 emberből álló őrizet téssek, és ezek négy hónapra való eleséget nyerjenek. Más nap mindjárt öszvegyűjtettek 172 Görög foglyok az Anglus Consul házához (húsz egynehány ilyen foglyok, két héttel ez előtt, az Austriai Consulnak közben járására már szabadon bocsátattak 's Eginába vissza is küldettek); egyszersmind az eránt is parantsolat adatott, hogy az Egyiptomi hajós sereg a' kiinduláshoz készüljön. Mind a' szállító-, mind a' hadi hajók elegendő eleséggel rakatnak meg, és kész pénzben is nagy summát visznek magokkal.

Aug. 11-dikén estve Codrington Adm. útnak indult. Egy línea hajó pedig és két hadi hajó ott maradt, hogy az Egyiptomi hajókat Móreába elkésérje.

Görög Ország.

Eginából Aug. 13-kán. A' Görög Országi Közönséges Ujság ezeket írja. Az Ország Praesidense, ki ezen elhagyott Nemzetnek boldogítására, fáradhatatlan munkássággal minden szükséges eszközöket elővesz, a' napokban azt az épületet vizsgálta meg, mellyet itt a' végre állíttat, hogy abban 600 szegény sorsú szüléktől származott gyermekek köz költségen neveltessenek és taníttassanak, jól tudván Ő, hogy az Ifjúságnak jó nevelése és tzeleányos taníttatása az első és fő dolog, melly ha az Országban Közönségessé lesz és jól kormányoztatik, egy ember nyom (30 esztendő elforgása) mulva az egész Nemzetet újjá szülheti. — Innen az új Kórház megnézésére ment, mellynek építése már jól előhaladott. Ennek állítása is nagy jótétemény ezen sziget lakosaira nézve, 's a' Közönség várakozásának tökéletesen megfelel.

Frantzia Ország Ágense a' Görög Kormányshéknél Báró Saint-Denis Úr Aug. 10-dikén egy Fr. Hajón Eginába megérkezett. Tegnep pedig Orosz Admirális Gróf Heyden evezett bé ezen sziget kikötőhelyébe.

Nagy Britannia.

London Sept. 5-kén. A' Király tegnep végig nézte a' Windsorí Kastély első emeletében lévő új szobákat, a' déli és keleti oldalon. Ő Felségét Wyatwille Ur az Építő-mester vezette, 's az egész Udvar késérte. — Barbour Ur az új Észak-Amériikai Követ Sept. 3-kán érkezett Londonba. — A' Canterburyi Ersek Aug. 28-kán ült bé az Érseki székebe. Az ezen alkalmatossági pompa 30,000 f. sterlingbe került. — A' Parlament Novemberi megnyitásáról elterjedt hír mind inkább inkább erősödik. Úgy mondják, hogy a' Ministerek azért hívatják öszve most Öszszel a' Parlamentet, hogy az az Irlandiai Katholikusok megnyugtálásáról tanátskozzék.

Clonmellben az Irlandiai V. Király és O'Connell Ur magános beszélgetésre öszvejöttek. Ezen öszvejövételnek egyedül Lord Forbes volt tanuja, de a' kia' beszélgetésben részt nem vett. O'Connell Urat a' V. Király igen jól fogadta, és a' szokot Udvari tisztelkedés után kérdezte tőle: mit kívánnak a' Katholikusok? O'Connell Ur azt felelte: én a' magam részéről sem valami megtiszteltetést sem Hívatali sem fizetést nem kívánok. A' mit mi kívánunk az nem egyéb, hanem egy pár szó kitörlése a' Suprematusi Esküvésből (mellyben az esküvő a' Királyt az Egyház Fejenek vallja) és a' Mise 's Transsubstantio ellen való Esküvés' megszüntetése. A' mi Emancipationkról szöllő Billet félárkus papíroson ki lehetne adni. — „Ennyi

mindössze?“ kérdezte a' V. Király. — Igen is, így felelt O'Connell Ur, egy ilyen Billre a' Katholikus Egyesület egy-szerre eloszolna.

Ez előtt 50 esztendővel Belfast városában nem volt több 20 Katholikusnál. Most 20,000 vannak ezen városban, és a' Downi Püspök itt lakik. —

London Sept. 5-kén. — Clarence Hertzeg — némelly privát tudósítá-sok szerént — alig ha újra fel nem vál-lalja a' Fő Admiralsi Hívatalt. A' mit onnan gondolnak, mivel O' Kir. Hertzeg-sége és Hertzeg Wellington között né-hány napok oltá alkudozások tartatnak.

Hertzeg Wellington Aug. utolsó napján Cheltenham-ból a' Fő város-ba jött. Másnap kiment Windsorba, a' hol a' Királynál audientzián volt. —

A' Hertzegnek Cheltenhamban léte alatt, a' következő történet esett: A' Her-tzeg reggelenként sétálni szokott, egy vén katona, a' kit több ízben látott, igen szemébe tűnt. Egyszer hosszasan reá néz; 's az öreg a' kalapot leveszi. A' Her-tzeg megszólítja, hogy látta e' őtet va-laha? „Igen is, Nagyságos Uram, Sa-lamankánál“ A' Hertzeg — próbálni akarván — kérdezte tőle, emlékezik e' az akkori Tisztjeire? Az Öreg megne-vezte a' Regimentet, 's a' Hertzeget mint akkori Vezér Tisztet „Jut e' még eszi-be Nagyságodnak — így szóllott továb-bá — mikor a' Regimentet línéába ki-állította, de a' Frantziák akkor nap nem akartak ütközetbe elegyedni; hanem más-nap reggel hat órákor tsaptunk öszve — akkor kaptam én ezt a' sebet“ 's meg mutatta karján a' sebhelyet. A' Hertzeg egy pár aranyat ajándékozott ezen régi bajtársának. Másnap megállítja a' Her-tzeget valami szemtelen tsalárd ember, kérdezvén, hogy esmeri e' őtet? Mert a' Waterloo-i ütközet alatt egy pohár-vizet adott néki. „Takarodj gaz ember!

— így felelt H. Wellington — soha életemben nem ittam ütközet alatt vizet.“ Az ember eltakarodott, 's a' Hertzeg utánna nézvén így szóllt a' vele lévők-höz: „Ez a' semmire való bizonyosan nem volt soha Katona.“

O'Connell Ur, Clonmel városá-ban van, a' hová Aug. 25-kán érkezett. A' nép itt is nagy számmal ki gyűlt elé-be és lármás örömmel fogadta. A' Me-gye Gyűlése a' Katholikusok nagy tem-plomában tartatott. A' Gyűléshez egy le-velet írt Hutchinson Ur (a' Tippe-rary Répviselője az Alsó Házban) melly-ben előre ellene mondott azon Nyilat-koztatásnak, mellyet ezen Gyűlés Her-tzeg Wellington és Peel Ur ellen készült írásban fel tenni. Ezen levelet a' jelenlévők nagy kedvetlenséggel vették.

Lord Strangford Portsmouth-ból elindult Brasiliába a' Galathea ne-vű Fregáton.

Frantzia Ország.

A' Király Sept. 1-ső napján Meaux-ból Chalonsba útját folytatta. Sept. 7-kén fog Strasburgba érkezni. A-zon köszöntőbeszédék között, mellyek-vel az eddig való útban a' Papság Ö Fel-ségét fogadta, semmi tzélzás sem fordul elő ama híres (a' Jésuitákat az Oskolák-tól eltiltó) Rendelésekre, — a' mit so-kan gyanítottak, hogy meg fogna tör-ténni.

Strasburg Sept. 8-kán. A' Király tegnap délután 2 órákor, tartotta a' vá-rosba jövetelét lóháton, számlálhatatlan sokaság örömkialtásai között. A' Kastély-ba érvén, a' Würtembergi Király, és a' Badeni Nagy Hertzeg látogató-sára mentek. Estve a' játék-színben mind a' három Fejedelmi személyek megjelen-tek. A' Dauphin is jelen volt. — Ma dél előtt Katonai gyakorlások tartattak Ö Felsége szemei előtt. —

Azon hadi sereg, melly Toulonból Aug. 17-kén és Sept. 2-kán Moreába ki indult, mindössze 9 gyalogregementből (mindenikben 1300 ember van) egy lovas regementből (400 emberből) és a' Genie's Artilleria Karhoz tartozó személyekből (1,000 emberből) áll.

Lord Cochrane Aug. 31-kén Párisból elutazott Toulonba az Öttsével (Györgyel) hogy ott hajóra ülven Görög Országba menjen. A' Moreába kirendelt Expedicio második tsapatja Sept. 2 kán reggeli 7 órakor indult ki Toulonból. Ez a' tsapat 5 Hadihajókból és 49 Szállító hajókból áll. — Az ifjú Természet Visgáló Jaquemant Ur, a' ki Keleti Persiát, Kabulistánt, Afghaniást, 'sa't. akarja bé utazni, Aug. 28-kán Brestbe hajóra ülven útnak indult. — Lyonban Aug. 27-kén egy torony, melly már félig (150 láb magasságra) felvult építve, le dült, és egy kis 8 esztendős leányt eltemetett. Az Építömester Pitrat Ur észre vette estvéli 5 órakor a' következő romlást, 's a' kőműves legényeket és dolgosokat haza küldötte. Fél óra mulva lerogyott a' torony.

Marquis Loulé és a' Marquisné (D. Miguel testvérhúga) Londonból Párisba érkeztek.

Páris Sept. 4-kén. Most közelebb — a' mire még eddig példa nem volt — a' Ministerium elrontotta, a' mit egy más kisebb Ministerialis Tisztviselő végezett. Vaulchier Ur a' Fő Posta-Igazgató kótyavetyét tartatott Julius utolsó napján a' Posta-(leveles) táská minél óltsóbban eshető hordatása felett. Mindössze az egész Országban 460,000 Posta van, — egy postára 2 Frantzia mértföldet számlálván. — A' közelebbi Árendás Gros-Jean mindenik Postától 1 Frankot 5 Centim-et vett esztendő-

re, az az 475,000 Frankot. Most hárman akadtak, a' kik kevesebbért vállalták fel a' Posta táská hordatását; az egyik kért 75 Centimet egy postától (335,000 Fr.), a' másik 69 1/2 Cent. (319,700 Fr.) a' harmadik 64 Centimet (294 Fr. esztendőre). — De előre ki volt hirdetve, hogy a' ki alkuba ereszkedik 40,000 Frank Esztendei jövedelmet (az úgy nevezett Rente-ben) tartozik előre letenni. Az utolsó a' ki legkevesebbet ígért, nem lévén ideje, hogy a' Rente-papíros pénzben ennyit öszve szedjen, kész pénzben 860,000 Frankot kívánt le tenni. De a' Fő Posta Igazgató ezt nem fogadta el, — 's annál fogva a' Posta-táska hordatását a' másiknak, a' ki 69 1/2 Centimet kért, adta. Ebben látni való a' Kintstár is vesztett. Sokan kiköltek ellene, az Újság levelek is, de a' Moniteur oltalmazta. Azomban, Minister Gróf Roy elébe kerülven a' dolog, ez a' Fő Posta Igazgatónak parantsolta, hogy a' kész pénzben letett Kármentéssel megelégedven a' Posta-táska vitelét az utolsónak adja.

Páris Sept. 6-kán. A' Király utazásáról, miolta Ő Felsege Metzbe Sept. 5-kán bé ment, semmi új tudósítások ide a' Fő városba nem jöttek. — A' Korona Hertzegné Sept. 2-kán Troyesből Chaumontba ment, a' hol felkereste egy Vendégfogadóban azt a' (most már igen koros) Fogadósnet, a' ki ötöt 1794-beli útjában különös tisztelettel 's buzgósággal fogadta.

Toulon Aug. 30-kán. „... A' fő várostól messze lévén, nem tudjuk olyan Enthusiasmsal veszik-e' ott a' Móreai Expediciót, mint itt. Itt, és egész déli Frantzia Országban minden nagy elragadtatással beszél arról. De több ez, a' minek szemmel látott tanúja valék. Mikor a' 42-dik Regiment ide érkezett, 100-nál több katona állott be a' Regimentbe újonnan. Hasonló történt

az 57-dik Regementtel, és az ez előtt harmadnappal érkezett 29-dik Regement Oberstere nem tudja mi tévő legyen annyian állanak minden szempillantásban újra szolgálatba. Ez annak bizonyága, hogy a' katonai tűz Frantzia Országban most is a' régi — és az is fog maradni valamikor a' Király és a' Haza szava a' Nemzethez szólni“ —

Az Expeditio 3-dik Osztálya Sept. 13-kán fog Moreába útnak indulni. — Az Emulation nevű Hajó (mellynek Toulonba lett megérkezésétől Telegraphon tudósított az Országlószék) Aug. 24-kén indult el Navarinból, és Aug. 26-kán öszve találkozott a' Moreába indult Sereg első Osztályával a' Sapienza-szigetéhez 80 mérföldre, nyugotra. — E' szerént ez az Osztály Aug. 30-kán alkalmasint a' kirendelt helyen fog lenni.

Déli Amerika.

Carthagena Jun. 20-kán. Az Ocannai Nemzeti Gyűlés eloszlásával, Bolívar Dictatorrá lett. A' mint látszik, a' Gyűlés tagjai mindjárt kezdetben meghasonlottak egymás között. Az egyik rész az úgy nevezett Liberálisokból állott, a' kik Bolívarnak ellenedolgoztak és egy új Constitutiót ajánlottak a' Köz Társaságnak olly véggel, hogy Bolívar minden Hatalomtól el essék. Az ellenkező és számára nézve kissebb rész Bolívar barátjaiból állott, a' kik hasonlóan egy új Constitutiót dolgoztak ki (Sennor Castello Bolívar nagy embe-re tette fel), de a' mellyet amazok vissza vetettek. Ekkor ezek odahagyták a' Gyűlést mindnyájan (18-an vagy 20-an voltak) azt adván okúl, hogy ők a' Haza gyalázatjára hozni végezéseket nem akarnak. Ezeknek elmenetelével nem volt többé ki a' Tagok törvényes száma; 55-

nek kell jelen lenni, hogy kötelező erejű Végzést hozhassanak; ennyien pedig az ott maradtak nem voltak. Így hát nekik is haza kellett menni. — „Illyen környülállások között, így szól egy Columbiai Ujságlevél, egyedül Bolívar az, a' ki a' békességet fenntarthatja. A' Hazának szüksége van ő reá; és néki mint Szabadítónak és Haza Atyjának nem is lehet szolgálatját megtagadni“ — Bolívar hasonló értelemben lévén, nem is tagadta meg szolgálatját. Ő Bogotához közel volt, 's hihetően mindent tudott a' mi Ocannában történt. Mihelyt a' Gyűlés megoszlott, levelet írt a' Státus Titoknoknak, mellyben kinyilatkoztatta, hogy minekutánna az Ocannai Nemzeti Gyűlés a' Columbia várakozását bé nem töltötte, 's a' Gyűlés helyről minkelelőtte Végezéseket hozott volna, eloszlott: ő haladék nélkül a' Fő Városba fog menni, hogy a' tsend és béke fenntartásáról rendelkezéseket tehessen. Mikor Bolívar Bogotába bément, a' nép olly tüzes elragadtatással fogadta, mellynél többet a' leg nagyravágyóbb lélek sem kívághat. Az ő számára erre a' napra egy Királyiszek emeltetett a' piatzon; és itt ülve fogadta a' Tisztviselők köszöntéseit. Feleletében nyilván kimondta, hogy Columbiában marad és a' néki adatott Hatalommal a' belső háborúság elnyomására fog élni.

Lima Jun. 4-kén. Egész Peru érzi a' pénz szükét; a' nép szegény, 's a' Kereskedés sehogy sem megy. Az aratás előtt járt zápor esők Truxillóban és Piuraban nagy kárt tettek a' gabonában.

Ejszaki Amerika.

Az Egyesült Státusok a' Tariffa (Vám-tábla) ellen, és mellette a' Congressuson így adták voksaikat: (Ezen Muta-

tó-Tábla egyszersmind azt is mutatja, hogy a' Státusok mindenik egyenként népességekhez képest, hány követet küldenek a' Nemzeti Gyűlésre; valamint a' Tartományok számát is név szerént előadja, mellyekből az Északi Amerikai Köztársaság áll).

A' Tariffa mellett. A' Tariffa ellen.

Maine adott voksot	0	7
Massachusets	3	10
New-Kampshire	4	2
Rhode-Island	1	1
5. Connecticut	4	2
Vermont	4	0
New-York	47	5
Pensylvania	24	0
New-Yersey	5	0
10. Delavare	1	0
Maryland	3	4
Illinois	1	0
Virginia	3	16
Éjszaki Karolina	0	12
15. Déli Károlina	0	9
Georgia	0	7
Ohio	14	0
Kentukky	11	0
Indiana	3	0
20. Tennessee	0	9
Alabama	0	3
Missisipi	0	1
Louisiana	0	3

Mindössze tehát a' Tariffa mellett 108, ellene pedig 91 voks volt. —

New-Yorkban, Philadelphianban és más Tengeri Városokban sok gazdag Kereskedő Házak megbuktak. Ennek oka az új Vám-tariffa. Ez előtt a' Vám-tiztség hitelezni szokott a' Kereskedőknek, és esztendeig elvárakozott a' vám után. Ebben a' Kereskedők sokat nyertek, mert a' kész pénzt a' Kereskedés nevelésére fordíthatták, és minekutánna a' Külföldön felszedett portékát bevitték és eladták: akkor fizették meg a' vámot, melly többnyire harmadát tet-

te a' bé vitt portékák árrának. — Az új Vámtariffa szerént többé így tenni nem lehet. Ezért ijjedtek meg a' Kereskedők olly rend kívül. Egy meg bukott Kereskedő Ház 10 milliom ezüst forinttal tartozott vámban, — meg is fizette volna, ha időt engedtek volna neki a' portékái eladására. Így pedig semmivé lett.

B r a z i l i a.

Rio Janeiro Jun. 22-kén. A' Tsászár igen jó neven vette azon segítséget, mellyet az Anglus Tengeri Katonák az Irlandusok felzendülése alkalmatosságával adtak, és az Admirálisnak megízente, hogy meg fogja a' Hajóját látogatni 's maga személyesen akarja a' Tengeri Tiszteknek és katonáknak jeles magok viseletét és segítségét megköszönni. Erre az Anglus hajók Jun. 20-kán lineába állottak és zászlóikat kiütvén — várták Ő Felsége megjelenését. Az idő szép volt és a' tenger tsendes. A' Tsászár 11 óra tájban ült fel egy bárkára a' Fegyvertárnál, a' Portugalliai Királynéval, a' Leányával. Az Anglus Admirálisi Hajó (Ganges nevű) egyszerre Brasiliai zászlót emelt fel, mihelyt Ő Felsége a' Hajó tetejére fel lépett, 's minden hajók elölték a' tisztelet lövést. Ekkor újonnan Portugalliai zászló üttetett ki, hihetően a' Portugalliai Királyné (egy 9 esztendőös gyönyörű Leányka) tiszteletére. Erre is hasonló tiszteletlövés tétetett. A' Tsászár és a' Királyné megvizsgálták az Élés házakat, lakó-szobákat és minden részeit a' Hajónak; Ő Felsége szorosán tudakozódott mindenről és szüntelen mondta j'en profiterai (ezt használni fogom) minthogy az Admirálissal Frantziául beszélt. A' Rajutában a' Tsászár és a' Királyné le ültek és ettek. Az asztalnál az Admirális két fiai (12, 13 esztendőösök) szolgáltak. Az Admirális

ivott a' Tsászár és a' Királyné egészségéért, — mellyre minden ágyú 63 lövést tett. Később le ment Ő Felsége az Alsó-emeletbe a' Hajós legények ebédelését megnézni. Egy kanál levest vett és megkostolta, — *bien bonne* (elég jó) azt mondta reá. Három órai mulatás után vissza ment a' Tsászár a' szárazra nagy megelekedéssel. Az Admirálist a' ki külön sajkán akarta kíséreni, Ő Felsége a' maga bárkájára vette által. Az Anglus katonák egyet löttek és háromszor *Éljen t* kiáltottak.

Spanyol Ország.

Madrid Aug. 25-kén. A' Justitz-Minister Colomarde Ur állandóan kedvességben áll a' Király előtt. — Bertrand de Lis engedelmet nyert, hogy Párisból haza térhessen. Ő Esmeretes Royalista, a' nép szereti, és mint Finanziert az Országlószék igen jól használhatja.

Hadi Tudósítások.

Bukaresti levelek írják Sep. 5-dikén, hogy Aug. utolsó napjaiban újra betsá-pott a' Widdini és Kalefáti várakban lévő, számos seregből álló Török őrizet Kis Oláh Országba. Ez úttalegyik tsapatja a' Törökségnek a' Mehednizsi Kerületbe rontott be és Csorojon keresztül Obedinig nyomult elő a' Schil vizéig Krajovával által ellenben; a' másik osztály a' Gorschi Kerületben pusztított egészen Tiruschil szomszédságáig. Valami élelemre valót addig találtak, azt vagy elvitték 's magokkal elhajtották, vagy elpusztították. Az Orosz Seregeknek végre segítsége érkezvén két helyen által szállottak a' Schil vizén, hogy a' Törököket megtámadják; de ezek azt be nem várták, hanem pré-

dájokkal vissza húzták magokat sántza-ikba. Minekutánna az Orosz Vezér Geismar Generális seregéhez mind több több segítség érkezik, reménylhetni, hogy a' Törökök pusztító betsapásaik ezentúl meg fognak akadályoztatni.

A' Sumlánál Aug. 27. 28. 29-dikén történt verekedésben több osztály Török gyalogság is volt jelen, mellynek segítségével vétetett el az Orosz Sereg jobb szárnyának első sor sántza. Ezen veszteséget a' hivatalos hadi tudósítás Báró Wrede Gen. Májor hibájának tulajdonítja, kire azon sántzok oltalmazása vala bízva, 's a' kiról az mondatik, hogy hivatalában el nem járván tunyaságának áldozatja leve.

Rüdiger Vezér seregét is lovasság és gyalogság támadta meg, 's minekutánna ő Eski Stambultól vissza hívatott, a' Törökök hasznokra fordították seregének visszavonulását és 28-dikban új sereget küldöttek bé Sumlába Eski Stambulon keresztül, melly oda egyszersmind mindenféle eleséget is szállított bé.

Egyes Dolgo k.

Várnának Ostromlásához annyira előre haladtak az ágyúzó sereg munkái, hogy futó árkaik Aug. 26-dikán noha az ellenség szünetlenül tüzelt a' várból, már 80 Toáznyira (egy Toáz, egy lantz hossza) közelítettek a' várhoz, 's ott hirtelen új battériát állítván öt bomba hányó mozsarak szorták bombáinkat a' várba. Ennek oltalmok alatt még ez nap este két vadász regiment szerentsésen előre nyomult 's az ellenségnek ellenünk nyitott futó árkára rohanván azt elfoglalta. A' benne talált száz egynehány Török elhullottak. Ettől fogva naponként megújították a' várbeliek kitsapásaikat hol kisebb, hol nagyobb erővel, de mindannyiszor vissza üzettek. Aug. 31-

dikén éjtszaka ütöttek ismét egy sántzunkra, melly az ostromló seregnek jobb oldalát fedezte; de ott sem boldogultak. Ez alatt még nagyobb erővel rontottak ki a' Törökök, melly kitsapásnak tzelja a' volt, hogy egy harmadik sereg ellenükben egy helyet elfoglalt 's ott öt zászló alatt megfészkelte magát. Gróf W o r o n z o f f Fő Vezér ezt a' sereget éjtszakának idején önként vállalkozottakból összeállott osztállyal támadtatta meg. Ezek az ellenséghez nagy tsendességgel közelítvén egyszerre 's váratlanul rajtok ütöttek, mind az öt zászlót elvették, 's a' seregnek nagyobb részét felkontzolták. Ezen sereg osztályt P a v l o f f Kapitány vezérlette, kit a' Császár vitéz maga viseletéért Sz. György érdem Keresztjével tisztelt meg.

M a g y a r O r s z á g.

Óhajtás, Akarat, — mind jó; de segíteni nem fog Semmit, mert egyedül a' TSELEKEDNI segít.

Óhajtjuk, hogy a' Magyar Nyelv Hazánkban terjedne; — ez igaz Nemzeti buzgóság jele. Kívánjuk, hogy bár az mindenütt taníttatnék; — szent kívánság; de tudjuk, hogy ez a' Dolgon még nem segít, ha csak azt, a' mit közönségesen óhajtunk 's kívánunk, egyenként erőnk 's tehetségünk szerént T s e l e k e d e t t e l is végre hajtani nem igyekszünk. Feljegyzésre méltó Példát adott a' Tselekedet által való segítségben, Galantai és Fraknói ifjabbik Gróf E s z t e r h á z y K á r o l y Ő Nagysága, ki Szered Mező Városában, Ns. Poson Vármegyében, mint örökös jószágában maga költségén Magyar Tanítókat tartott, hogy azok a'

Tót Tanítók mellett az Oskolai tanulókat naponként különös órákban a' Nemzeti nyelvre is tanítsák. Kevés hónapok mulva közönséges megvizsgáltatást tartatván a' Gróf Ő Nagysága, minekutánna a' gyermekek a' Magyar nyelvben tett szép előmenetelek felől meggyőződött, hogy feltett hazafiúi jó tzelját annál inkább elérhesse, egyszersmind pedig a' Község is sok Tanítók tartásával ne terheltelessék, a' feles számú Tanítókat elbocsátván, a' Magyar Tanítókat ezentúl illendően maga fizeti. Hogy pedig Ő Nagysága az Oskolai tanulókat a' szorgalmas tanulásra még inkább felserkentse; tudtokra adta azoknak, hogy ezentúl az Oskolai esztendő végén tartandó megvizsgáltatásokon maga személyesen 's Hitvesével (Méltságos Báró P e r é n y i A n t o n i á v a l) együtt meg fog jelenni, 's azoknak, kik magokat mások felett szorgalmatosságok és erköltsi magok viselete által megkülömböztetik, jutalmakat fog kiosztani, a' legérdemesebbeket pedig ruházni is fogja. — Az I l l y e n jótévő Nagy Hazafiaknak I l l y e n nemes Tselekedetei vihetik azt véghez, hogy Hazánkban a' Nemzeti Nyelv terjedjen; kikre a' Magyarok Istene áldását a' buzgó Hazafiak közül ezereként szívekből kívánják.

A' pénz folyamat September 18-dikán;
közép ár:

A' Státus' 5p. Centes Obligázióji	95 5/8
Az 1820-béli sorsosok,	— —
Az 1821-béli hasonlók,	126
Bétsvárosa 2 1/2 p. Centes Bankó Obligázióji,	48 3/8 for. keltek, mind Conv.
A' Bank-Aktziák keltek	1098 4/5 forinton Conv. Pénzben.